Tevhide Davet Edenlerle Tevhid Davetinin Adını Kullananların Açıklanması

Ebu Muaz el-Çubukâbâdî

Bismillah

1- Tevhid davetçisi olduklarını iddia ettikleri halde yöneticilere karşı ayaklanmaya veya demokratik sistemlerde oy kullanmaya çağıranlar; hakikatte şirke davet edenlerdir.

Bunlar, Türkiye'nin zulümden ve kötülüklerden kurtulmasının Demokrasi Tagutlarına oy vermeye bağlı olduğuna, oy kullanılmadığı takdirde ülkenin başına Mısır, Suriye, Libya gibi ülkelerdeki müslümanların başına gelen şeylerin geleceğine inanırlar. Onlar esasen Allah'ı unutmuşlardır. Hatta Mısır, Suriye, Libya gibi ülkelerde yaşayan müslümanların başlarına gelenlerin hangi sebeple geldiğini de unutmuşlardır.

Tevhide davet edenler ise iman ederler ki; yönetimde meydana gelen zulümler Allah'ın bir musibetidir ve musibetin sebebi yönetilenlerde mevcut bulunan zulümdür.

Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur: "**Biz kazanmakta oldukları sebebiyle zalimlerin kimini kimine işte böyle velî (yönetici) kılarız**." (En'âm 129)

Nebî sallallahu aleyhi ve sellem meşhur hadisinde şöyle buyurmuştur:

"**Ölçü ve tartılarda eksiltme yapıldığı zaman mutlaka onlara kıtlık, geçimsizlik ve yöneticinin zulmü ile iptila edilirler**."[1]

Halk arasında mevcut bulunan şirk, bid'at, fısk gibi zulümler sebebiyle Allah Azze ve Celle o halka kendi cinslerinden başka

---

[1] **Hasen**. İbn Mâce (4019) Hâkim (4/582)

bir zalimi musallat etmekte, o zalim de Allah'ın indirdiğinden başkasıyla hükmetmek suretiyle halka hak ettiklerini uygulamaktadır. Bu zulümden kurtulmanın yolu tevhide, sünnete, Allah'a ve rasulüne itaate dönmek, halkın bu dönüşü yapması için davete devam etmek, sabretmek, davete icabet etmeyenlere hecir uygulamak, Allah için dostluğu ve Allah için düşmanlığı ortaya koymak, böylece Allah'ın dinine yardım etmektir. Bu takdirde ümmet Allah'ın yardımına nail olacak ve tagutlar ile bâtıl sistemleri zeval bulacaktır.

Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur: "**Ey iman edenler, eğer siz Allah'a yardım ederseniz, O da size yardım eder ve ayaklarınızı sağlamlaştırır**." (Muhammed 7)

"**Allah, kendisine yardım edenlere muhakkak surette yardım eder. Hiç şüphesiz Allah, güçlüdür, galiptir**." (Hac 40)

Yukarıda bahsedilen tevhid iddiasındaki şirk ehli ise oy kullanmaya davet etmekle Tagutun dinin olan Demokrasiye yardım ederler. Zulmün giderilmesini Allah'tan değil, diğer bazı tagutlardan umarlar. Davetlerini video ve fotoğraf suretleri kullanmak, dernekler kurmak, kadın erkek karışık sohbetler yapmak gibi unsurlarla şeytana itaat ederek yaparlar. İşledikleri cürümlere delil olarak ayakları kaymış ilim ehlinin sapmış fetvalarını sunarlar.

Nebimiz Muhammed sallallahu aleyhi ve sellem bu mübarek tevhid davetiyle geldiği zaman, şirki terk edip O'na iman edenler işin başında, insanlardan zayıf düşürülmüş bir azınlık idi. Nitekim Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur:

"**Düşünün ki o zaman siz yeryüzünde mustazaf olan bir azınlıktınız. İnsanların sizi yakalamalarından korkuyordunuz da O sizi barındırdı, sizi yardımıyla destekledi. Size temiz rızık verdi ki şükredesiniz**." (Enfal 26)

Kureyş'in çoğunluğu, özellikle de Kureyş'in büyükleri, makam sahipleri ve idareyi üstlenmiş olan liderleri bu daveti kabul etmekten büyüklendiler. Bu kimseler, çeşitli yollarla Allah'ın yolundan alıkoymaya kalkıştılar, Nebî sallallahu aleyhi ve sellem'in bu davetten vaz geçmesi için türlü dünyevî imkânlar teklif ettiler ve hakkın yüzünü çirkin göstermeye çalıştılar. Bundan sonuç alamadıklarını gördüklerinde ikinci bir aşamaya geçtiler. İşkenceler, sürgün, dayak, hapis ve öldürmeler uyguladılar. Hatta iman edenlerden bir kısmı ülkelerinden hicret etmek zorunda kaldılar. Bazıları da imanlarını gizlediler. Diğer bazıları da çeşitli eziyetlere, zulme ve düşmanlıklara maruz kaldılar. Sahabeden bazısı bu belaların ve işkencelerin şiddetlendiğini görünce Nebî sallallahu aleyhi ve sellem'e sığındılar ve bu durumdan şikâyet ettiler. Peki, Nebî sallallahu aleyhi ve sellem onlara ne söyledi? Onlara liderlerine karşı ayaklanıp karşı koymayı mı emretti? Yoksa sabredip acele etmemelerini mi?

Habbab b. el-Erat radiyallahu anh şöyle demiştir: "Rasûlullah sallallahu aleyhi ve sellem, Kâbe'nin gölgesinde bir hırkaya yaslanmış halde iken şikâyette bulunduk ve:

"Bizim için yardım istemeyecek misin? Bizim için dua etmeyecek misin?" dedik. Bunun üzerine şöyle buyurdu:

"**Sizden öncekilerde kişi alınır, onun için yerde bir çukur kazılır, o çukura koyulur, bir testere getirilip onun başı üzerine konarak iki parçaya ayrılırdı. Demir taraklarla etleri, kemiklerinden sıyrılırdı, bu onu dininden alıkoymazdı. Vallahi bu iş tamamlanacak, hatta binekli bir kimse San'a'dan Hadramut'a kadar Allah'tan ve sürüsüne saldıracak kurttan başka bir şeyden korkmadan yolculuk yapacaktır. Lakin sizler acele ediyorsunuz**." Bunu Buhârî rivayet etmiştir.

Buhârî, Sahih'inde ez-Zubeyr b. Adiy rahimehullah'tan rivayet ediyor: "Biz Enes b. Malik radiyallahu anh'e gittik ve Haccac'dan gördüğümüz halleri şikâyet ettik. O da dedi ki:

"Sabredin! Zira rabbinizle karşılaşmanıza kadar üzerinize hiçbir zaman gelmez ki, öncekinden daha şerli olmasın. Ben bunu Nebiniz sallallahu aleyhi ve sellem'den işittim."

Hasen el-Basrî rahimehullah şöyle demiştir: "Muhakkak ki Haccac, Allah'ın azabıdır. Allah'ın azabına ellerinizle karşı durmayın. Lakin size düşen şey rabbinize boyun eğip yalvarmaktır. Zira Allah Teâlâ şöyle buyurur:

"**Bu sebeple onları azâb ile yakaladık; fakat onlar yine de rablerine boyun eğmemişler ve yalvarmamışlardır.**" (Mu'minun 76)"[2]

Bu sabır emrine, yöneticilerin zulümlerine, oy kullanmamaya, video suretleri fitnesine bulaşmamaya, vahye tutunmaktan dolayı başa gelenlere, bid'atçilerden uzaklaşmaya, kıble ehlini tekfir etmemeye, münafıkları mürtet saymamaya sabretmek vb. hususlar da dâhildir.

Hak suretinde gösterilen bâtıl ile aldanmış ve bu mürekkeb cehalet yüzünden hak davete kulak vermeyen insanlarla vakit harcanmaz. Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur: "**Rabbin, halkı habersiz iken ülkeleri zulümlerinden dolayı helak edici değildir**." (En'âm 131)

"**Sabret! Senin sabrın da ancak Allah'ın yardımı iledir. Onlardan dolayı kederlenme; kurmakta oldukları tuzaktan**

---

[2] İbn Kesir el-Bidaye (9/135)

kaygı duyma!” (Nahl 127)

“**Sizin bir kısmınızı diğer bir kısmınıza fitne kıldık; sabredecek misiniz? Rabbin her şeyi hakkıyla görmektedir**.” (Furkan 20)

“**Sabret. Bil ki Allah'ın vâadi gerçektir. İyice inanmamış olanlar, sakın seni gevşekliğe sevk etmesin**!” (Rum 60)

“**Sabrettikleri ve âyetlerimize kesinlikle inandıkları zaman, onların içinden, âyetlerimizle doğru yola ileten önderler tayin etmiştik**.” (Secde 24)

İbn Abbas radiyallahu anhuma’dan: “Nebî sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu: “**Kim yöneticisinden hoş olmayan bir şey görürse ona sabretsin. Zira insanlardan sultanın otoritesinden bir karış dışarı çıkan kimse yoktur ki cahiliyye ölümüyle ölmüş olmasın**.”[3]

Enes radiyallahu anh’den: “Nebî sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu: “**Muhakkak sizler benden sonra şiddetli kayırmacılıkla karşılaşacaksınız. Havz’da benimle buluşuncaya kadar sabredin**.”[4]

Kayırmacılık ile kastedilen; yöneticilerin idarî atamalar ve mallar hususunda yaptıkları kayırmacılıklardır.

İbn Mes’ud radiyallahu anh’den: “Nebî sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurmuştur: “**Muhakkak ki benden sonra kayırmacılık ve karşı çıktığınız işler olacaktır**.” Sahabe dedi

---

[3] **Sahih**. Muslim (1849) Buhârî (7053)
[4] **Sahih**. Buhârî (3163) Muslim (1845) Nesâî Sunenu'l-Kubrâ (8335)

ki:

"Ey Allah'ın rasulü! Bu duruma yetişirsek bize ne emredersin?" Buyurdu ki:

"**Onların sizin üzerinizdeki haklarını eda edin. Kendi haklarınızı ise Allah'tan isteyin**."[5]

2- Tevhide davet ettiklerini iddia ettikleri halde din konusunda yöneticilere ve âlimlere mutlak itaate çağıranlar hakikatte şirke davet edenlerdir.

Bu kimseler yöneticilerin ve âlimlerin kitaba ve sünnete aykırı hükümlerine dahi itaat edilmesine çağırırlar. Cemaatin, dinsiz sistemler tarafından işgal edilmiş olan diyanet ve ona bağlı camilerin halkı olduğunu, cemaatten ayrılmış olmamak için beş vakit namaz ile Cuma ve bayram namazlarının diyanet camilerinde kılınması gerektiğini iddia ederler. Namaz vakitleri, iftar ve sahur vakitleri, ramazan ve bayram günlerinin tespiti konusunda diyanete uyulmasını salık verirler. Mesela devlet bir şeyi yasaklarsa (sigara gibi) onun haram olacağını söylerler. Yine âlimlerin delilsiz olarak veya delile aykırı olarak verdikleri fetvalara, delil sorgulamaksızın uyarlar ve delil istenmesini yasaklarlar. Mesela açık delillere aykırı olduğu halde; İbn Abdilvehhab'ın sigaranın haram olduğuna dair görüşüne, İbn Useymin'in saç ekletme, video sureti ve oy kullanmaya cevaz gibi fetvalarına, el-Elbani'nin delillere aykırı olan; kadının yüzünü açmasının haram olmadığı, sakalların bir tutamdan fazlasının kısaltılması vb. sözüne, Bin Baz'ın kurana abdestsiz dokunmanın caiz olmadığı görüşüne, Fevzan'ın Ebu Hanife'yi temize çeken sözüne, teravihin 20 rekât kılınabileceği fetvasına delil olarak

---

[5] **Sahih**. Buhârî (3603) Muslim (1843)

itibar ederler.

Tevhid ehli ise; yöneticilere ancak dünyalarıyla ilgili olarak meşru konularda itaat ederler, gayri meşru konularda ise (mesela malı konusunda haksızlık yapması, müslümandan vergi alması gibi) sabrederler. Din hususunda ise yöneticilere itaat söz konusu değildir.

Ebu Hureyre radiyallahu anh'den: "Rasûlullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu:

"**Benden sonra bildikleriyle amel eden ve emrolunduklarını yapan halifeler olacaktır. Yine benden sonra bilmedikleri şeylerle amel eden ve emrolunmadıkları şeyleri yapan halifeler olacaktır. Kim onlara karşı çıkarsa berîdir. Kim elini (gayri meşru konularda onlara itaat etmekten) çekerse selamettedir. Lakin razı olup tabi olan (helak olur)**."[6]

Cabir b. Abdillah radıyallahu anhuma'dan: Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem Ka'b b. Ucra radıyallahu anh'e dedi ki:

"**Ey Ka'b b. Ucra! Ben seni sefihlerin idareciliğinden Allah'a sığındırırım**." Ka'b radiyallahu anh:

"Sefihlerin idareciliği nedir?" dedi. Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem buyurdu ki:

"**Benden sonra gelecek bazı idarecilerdir. Benim**

---

[6] **Buhârî ve Muslim'in şartlarına göre sahih**. Ebû Ya'lâ (10/308) İbn Hibbân (15/41, 42) Taberânî Musnedu'ş-Şamiyyin (643) İbn Bişran Emali (14) Tarsusi Musnedu Ebi Hureyre (14) Beyhakî (8/158) Beyhakî Delâilu'n-Nubuvve (6/521) İbn Asakir (7/223, 36/214, 63/268)

hidayetime uymazlar ve sünnetlerime tabi olmazlar. Onların yalanlarını tasdik eden ve zulümlerinde onlara yardım eden benden değildir, ben de ondan değilim. O havzıma gelemez. Kim onların yalanlarını tasdiklemez ve onlara zulümlerinde yardım etmezse onlar bendendir, ben de onlardanım. Onlar havzıma geleceklerdir. Ey Ka'b b. Ucra! Haramdan beslenmiş bir beden cennete asla gitmeyecektir, cehennem ona daha layıktır. Ey Ka'b b. Ucra! İnsanlar sabah çıktıklarında canını ya kendilerini azat edecek olana ya da cezalandıracak olana satarlar."[7]

Huzeyfe radıyallahu anh'den: Nebî sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu: "**Şüphesiz ileride yalan söyleyen ve zulmeden yöneticiler olacaktır. Onların yalanlarını tasdik eden ve zulümlerine yardım eden bizden değildir, ben de ondan değilim. O havza gelemeyecektir. Onların yalanlarını tasdiklemeyen ve zulümlerine yardım etmeyen ise bendendir, ben de ondanım. O havza gelecektir**."[8]

İbn Ömer radıyallahu anhuma'dan: Nebî sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu: "**Müslüman kişinin günah ile emredilmediği sürece itaat etmesi bir haktır. Günah ile emredildiğinde ise dinlemek de yoktur, itaat de**."[9]

---

[7] **Muslim'in şartına göre sahih**. El-Hattabi el-Uzlet (224) Bezzar (Keşfu'l-Estar 1609) İbn Hibban (5/11, 10/372) Hâkim (1/152, 3/546, 4/141, 469) Ahmed (3/321, 399) Taberani (19/142, 145, 146, 156, 161) Haris b. Ebi Usame Musned (618) Ma'mer b. Raşid Cami (1330) Begavi Şerhu's-Sunne (2029) Begavi Mu'cem (2833) Abd b. Humeyd (1138) Tahavi Şerhu Muşkili'l-Asar (1345) el-Esbehani et-Tergib (2106) Ebû Nuaym Hilyetu'l-Evliyâ (8/247)

[8] **Buhârî ve Muslim'in şartlarına göre sahih**. Ahmed (5/384) Taberani (3/167) Bezzar (7/253, 255) İbn Ebi Asım es-Sunne (759)

[9] **Sahih.** Buhârî (2955) Muslim (1839)

Abdullah b. Mes'ûd radıyallahu anh'den: Nebî sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu: "**Benden sonra işlerinizi sünneti öldüren ve bid'atle amel eden kimseler üstlenecektir. Namazları da vakitlerinden erteleyecekler**." Ben:

"Ey Allah'ın rasulü! Onlara yetişirsem nasıl yapayım?" dedim. Buyurdu ki:

"**Nasıl yapacağını bana mı soruyorsun ey Ummi Abd'in oğlu! Allah'a isyan edene itaat yoktur**"[10]

Suveyd b. Gafele rahimehullah'tan: "Ömer radiyallahu anh bana dedi ki:

"Ey Ebâ Umeyye! Ben şu yılımdan sonra belki de seninle karşılaşmam. Başına toy bir habeşli köle dahi yönetici olsa dinle ve itaat et. Seni darb etse de sabret. Seni mahrum etse de sabret. Eğer dinini eksiltmeyi kastederse de ki:

"Dinlemek ve itaat dinim hakkında değil, canım hakkındadır." Sakın cemaatten ayrılma."[11]

Ebu Said ve Ebu Hureyre radıyallahu anhuma'dan: Rasûlullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu "**İnsanlar üzerine bir zaman gelecek, sefihler yöneticileri olacak, insanların şerlilerini öne geçirecekler ve hayırlılarını geri bırakacaklar. Namazları da vakitlerinden geciktirecekler.**

---

[10] **Buhari'nin şartına göre sahih.** Ebu Muhammed el-Fakihi Fevaid (131) İbn Mâce (2865) Ahmed (1/400) Taberani (10/173) Beyhaki (3/124) İbn Asakir Tarih (63/240)

[11] **Muslim'in şartına göre sahih**. İbn Ebi Şeybe, el-Musannef (7/737)

İçinizden kim buna yetişirse arîf (milletvekili) olmasın, şurtî (polis, asker, zabıta vb.) olmasın, vergi tahsildarı olmasın ve muhasebeci olmasın."[12]

Ebu Hureyre radiyallahu anh'den: Rasûlullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu: "**Ahir zamanda zalim yöneticiler, günahkâr bakanlar, hain hâkimler, yalancı fakihler olacak. İçinizden kim onlara yetişirse o zamanda onların vergi memuru olmasın, milletvekili olmasın ve güvenlik gücü olmasın**."[13]

Ali radiyallahu anh'den: "Rasûlullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu: "**İmamlar Kureyş'tendir. İyileri, iyilerinin imamıdır. Günahkârları günahkârlarının imamıdır. Her birinin hakkı vardır. Her hak sahibine hakkını verin. Başınıza kolu kesik bir Habeş'li bir köle dahi emir olsa, sizden birinizi İslâm'ı ile boynunun vurulması arasında tercihte bırakmadığı sürece onu dinleyip itaat edin. Eğer İslam'ı ile boynunun vurulması arasında tercihte bırakırsa boynunu uzatsın. Zira İslam'ı gittikten sonra onun için ne dünyası kalır ne âhireti**."[14]

Avf b. Mâlik radıyallahu anh'den: Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu: "**Yöneticilerinizin hayırlıları**

---

[12] **Muslim'in şartına göre sahih.** İbn Hibban (10/446) Ebu Ya'la (2/362) Hadisin isnadındaki Abdurrahman b. Mes'ud; Abdurrahman b. Bişr b. Mes'ud'dur ve Muslim'in ricalindendir.

[13] **Sahih**. Taberânî Evsat (4/277) Taberânî Sagir (564) Hatib Tarih (12/63)

[14] **Hasen**. Hâkim (4/85) Ziyau'l-Makdisi el-Muhtare (2/73) İbn Ebî Şeybe (7/737) Taberânî Evsat (4/26) İbnu'l-A'rabi Mu'cem (2320) Ebû Nuaym Hilyetu'l-Evliyâ (7/242) el-Hallal es-Sunne (63) el-Muhrevaniyyat (100) Ebu Amr ed-Dani Sunenu'l-Varide Fi'l-Fiten (203) Rafii et-Tedvin (2/422)

sizin kendilerini sevdiğiniz ve sizi seven, onlara dua ettiğiniz ve size dua eden yöneticilerdir. Yöneticileriniz şerlileri ise kendilerine buğz ettiğiniz ve size buğz eden, kendilerine lanet ettiğiniz ve size lanet eden yöneticilerdir." Denildi ki:

"Ey Allah'ın rasulü! Onlara kılıçla karşı çıkmayalım mı?" Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu:

"**Aranızda namazı ikame ettikleri sürece hayır! Yöneticilerinizde hoşlanmadığınız bir şey gördüğünüzde, amelini çirkin görün fakat itaatten büsbütün el çekmeyin**."[15]

Huzeyfe radiyallahu anh'den: "Nebî sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu:

"**Benden sonra hidayetime uymayan ve sünnetimi takip etmeyen idareciler olacak. Aralarında kalpleri şeytanların kalpleri gibi, cisimleri ise insan cismi olan kimseler olacaktır**." Huzeyfe radiyallahu anh dedi ki:

"Ey Allah'ın rasulü! Onlara yetişirsem ne yapayım?" Buyurdu ki:

"**Dinler ve itaat edersin. Yönetici sırtına vurup malını alsa bile dinle ve itaat et**."[16]

Yani dünyan ile ilgili konularda ve dinen meşru hususlarda itaat et. Allah'a isyan olan, zulüm ve münker olan işlerde ise itaat yoktur. Bir rivayette şöyle gelmiştir:

---

[15] **Sahih.** Muslim (1855)
[16] **Sahih**. Muslim (1847)

“**O gün Allah Azze ve Celle için bir halife varsa ve sırtına vurup malını alsa dinle ve itaat et. Aksi halde (halife yoksa) bir ağaç kökünü dişlemiş halde öl**.” Huzeyfe radiyallahu anh dedi ki:

“Sonra ne olacak?” Buyurdu ki:

“**Deccal çıkacak**.”[17]

Bu da gösteriyor ki, bu hadisler kıyamet gününe kadar kapsayıcı genel ifadelerdir.

Adiy b. Hatim radiyallahu anh’den: “Ben, Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem’in yanına gittim. Boynumda altından bir haç bulunuyordu. Bana dedi ki:

“**Ey Adiy! Boynundan şu putu çıkarıp at.**” Bunun üzerine onu attım. Ona gittiğimde, Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem Tevbe suresinin

“**Onlar, hahamlarını, rahiplerini ve Meryemoğlu İsa Mesihi, Allah'tan başka rabler edindiler**” âyetini okuyordu. Dedim ki:

“Ey Allah’ın Rasulü biz onlara ibadet etmiyorduk ki!” Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem de buyurdu ki:

“**Onlar Allah’ın helal kıldığı şeyleri haram kıldıklarında haram saymıyor muydunuz? Allah’ın haram kıldıklarını helal saydıklarında da helal kabul etmiyor muydunuz?**” Ben:

---

[17] **Sahih**. Hâkim (4/479)

"Evet" dedim. Buyurdu ki:

"**İşte onların ibadeti budur**!"[18]

Huzeyfe radıyallahu anh'den: "Rasûlullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu: "**İnsanlar iyilik yaparsa biz de yaparız, zulmederlerse biz de zulmederiz" diyen uydu/taklitçi kimseler olmayın! Lakin kendinize hâkim olun, insanlar iyilik yaparsa siz de iyilik yapın, onlar kötülük yaparlarsa siz zulmetmeyin**."[19]

Abdullah b. Amr b. El-Âs radıyallahu anhuma'dan: Nebî sallallahu aleyhi ve sellem'in şöyle buyurduğunu işittim: "**Muhakkak ki Allah ilmi, insanlara verdikten sonra çekip almak suretiyle kaldırmaz. Lakin aralarından âlimlerin canlarını ilimleriyle beraber almak suretiyle kaldırır. Geriye cahil insanlar kalır ve fetva sorarlar. Onlar da kendi görüşleriyle fetva verirler. Böylece hem kendileri sapar, hem de insanları saptırırlar**."[20]

Avf b. Malik el-Eşcaî radiyallahu anh dedi ki: "Rasûlullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu: "**Ümmetim yetmiş küsur fırkaya ayrılacak, ümmetime karşı fitne bakımından en büyükleri meseleleri re'yleriyle kıyaslayıp haramı helal,**

---

[18] **Sahih.** Taberi Tefsir (11/417) Buhârî Tarihu'l-Kebir (7/106) Tirmizi (3095) Taberani (17/92) Fesevi Meşyeha (el yazma no: 130) İbn Sa'd Tabakat (6/219) Hatib el-Fakih ve'l-Mutefekkih (747) Beyhaki (10/116) Beyhakî elMedhal (261) Ziyau'l-Makdisi el-Munteka (el yazma no:134) Bkz.: Zeylaî Tahricu Ehadisi'l-Keşşaf (2/66)

[19] **Muslim'in şartına göre sahih.** Tirmizî (2007) Bezzar (7/229)

[20] **Sahih.** Buhârî (100) Muslim (2673).

helali haram sayan bir topluluk olacaktır."[21]

İbn Amr radıyallahu anhuma'dan: Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu: "**İsrailoğullarının durumu aralarında başkalarından esir aldıkları kimselerin çocukları yayılıncaya kadar mutedil devam etti. Onlar re'yleriyle görüş belirttiler, hem saptılar, hem de saptırdılar**."[22]

Mu'âz b. Cebel radıyallahu anh dedi ki "Şu üç şeyden sakının! Âlimin sürçmesi, münafığın Kur'ân ile (Kur'ân'ı alet ederek) mücadelesi ve boyunlarınızı koparan dünya. Âlimin sürçmesine gelince; hidâyet üzere olsa bile onu dininizde taklit etmeyin! Lakin ondan ümidinizi de kesmeyin. Münafığın Kur'ân ile mücadelesine gelince, şüphesiz Kur'ân, yolu aydınlatan bir fener gibidir. Bildiğinizi alın, bilmediğinizi âlimine havale edin. Boyunlarınızı koparan dünyaya gelince, Allah kimin kalbini zengin kılmışsa işte gerçek zengin odur!"[23]

---

[21] **Buhârî ve Muslim'in şartlarına göre sahih**. Hatib Tarih (13/308) Hâkim (3/631, 4/477) Bezzar (7/186) Taberânî (18/50) Taberânî Musnedu'ş-Şamiyyin (1072) İbn Batta el-İbane (1/374, 2/621) Herevi Zemmu'l-Kelam (261) el-Hannaiyyat (121) Ebu Said en-Nakkaş Fevaidu'l-Irakiyyin (30) elHallal İlel (88) Ebu'l-Ferec el-İsbehani Arusu'l-Ecza (94) İbn Abdilberr Camiu Beyani'l-İlm (1997) Beyhakî el-Medhal (207) İbn Hazm el-İhkam (8/506) İbn Asakir Tarih (62/153, 156) İbn Hacer el-Askalani Mu'cemu Şeyhati Meryem (6)

[22] **Hasen.** İbn Mace (56) İbn Ebî Şeybe (8/669) Bezzar (6/402) Taberani (13/642) Ebu Nuaym Marife (4357) İbn Katan Beyanu'l-Vehm'de (2/348) **hasen** demiştir.

*** Ebu Hureyre radiyallahu anh'den**: Darekutni (4/146) Herevi Zemmu'l-Kelam (63)

[23] **Sahih mevkuf.** Lâlekâî, İ'tikâdu Ehli's-Sunne (198) Taberanî, el-Evsat (8/307) Darekutnî, İlel (6/81) Hatib Tarih (2/129) İbn Hazm, el-İhkâm (6/236) Ebû Nu'aym, Hilye (5/97) İbn Asâkir Tarih (58/438)

Ebu'l-Ahvas rahimehullah'tan: "Abdullah b. Mes'ud radiyallahu anh şöyle dedi: "Kişi kendisini şöyle şartlandırmalıdır: Yeryüzündekilerin tamamı kâfir olsa bile, o kâfir olmamalıdır. Sizden biriniz uydu olmasın." Denildi ki:

"Uydu nedir?" İbn Mes'ud radiyallahu anh şöyle dedi:

"O, "Ben insanlarla beraberim" diyen kimsedir. Şüphesiz kötülük örnek alınmaz."[24]

Ebu'l-Ahvas rahimehullah'tan diğer rivayette lafzı şöyledir: "İbn Mes'ûd radıyallahu anh dedi ki:

"Sizden biriniz dininde bir kimseyi taklit etmesin! Zira o iman etmişse iman etmiş, küfretmişse küfretmiş olur. İlle de birine uyacaksanız ölmüş olan sahâbelere uyunuz. Zira hayatta olanın fitneye düşmesinden emin olunamaz."[25]

Ebu'l-Âliye er-Riyahi rahimehullah dedi ki: "İbn Abbâs radıyallahu anhuma şöyle dedi: "Âlimin tökezlemelerine tâbî olanlara yazıklar olsun." Denildi ki:

"Bu nasıl olur?" İbn Abbas radiyallahu anhuma şöyle cevap verdi:

"Bir âlim kendi görüşüyle bir şey söyler. Sonra Nebî

---

[24] **Muslim'in şartına göre sahih**. İbn Batta el-İbane (1/193) Ebû Nuaym Hilyetu'l-Evliyâ (1/136) İbn Hazm el-İhkâm (6/293) Taberânî (9/152) Buhârî Tarihu'l-Kebir (4/367) Haraiti Mesaviu'l-Ahlak (287) Haraiti İ'tilalu'l-Kulub (381) Ebû Dâvûd Zühd (133)

[25] **Muslim'in şartına göre sahih.** Taberânî, (9/152) Lalekâ'î, İtikâdu Ehli's-Sunne (130) el-Muhallisiyyat (1605) Ebû Nuaym Hilyetu'l-Evliyâ (1/136) Beyhakî, (10/116) İbn Hazm, el-İhkâm, (6/255)

sallallahu aleyhi ve sellem'den ona, görüşüne muhalif bir şey ulaşır ve görüşünden döner. Fakat onu takip edenler, o âlimden işittikleri o görüşle amel etmeye devam ederler."[26]

[26] **Buhârî ve Muslim'in şartlarına göre sahih.** Hatib el-Fakih ve'l-Mutefekkih (639) İbn Abdilberr, Camîu'l-Beyâni'l-İlm (1877) İbn Hazm, el-İhkâm (6/257) Beyhakî el-Medhal (835)